

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЄВРОПЕЙСЬКІ ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 242 "Туризм"
(шифрі назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою туризму, протокол № 12 від 30.03.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «Європейські економічні студії» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 75% (112 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни Європейські економічні студії включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до практичних занять;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;
- виконання розрахункових та діагностичних завдань;
- контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового іспиту.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи функціонування інституційної системи Європейського Союзу						
1	здатність до співпраці з установами та інституціями Європейського Союзу з метою просування вітчизняного підприємства на європейський ринок	Тема 1 Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції	Сучасні світові інтеграційні процеси. Виклики економічної глобалізації. Порівняння процесів транснаціоналізації, регіональної інтеграції та глобалізації. Міжнародна інтеграція на мікро- та макrorівнях. Міжнародний економічний регіоналізм. Інституціональні й фінансово-економічні основи міжрегіональної інтеграції.	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, доповідь	Основна: [2, 3, 5]. Додаткова: [9 – 10] Ошибка! Источники ссылки не найден.]
2	здатність до використання переваг міжрегіонального співробітництва України та ЄС;	Тема 2 Етапи і механізми європейської економічної інтеграції	Ідея «єдиної Європи» та проекти об'єднання Європи. Неофункціоналізм, «дирижізм», гомогенна модель та ізоморфізм як альтернативні концепції європейської інтеграції. Новітні концепції європейської інтеграції в контексті розширення Європейського Союзу. Роль «плану Маршалла» в економічному відродженні та об'єднанні Західної Європи. Європейський платіжний союз та відновлення конвертації західноєвропейських валют. Спільні економічні політики, визначені в Римському договорі.	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, презентація розрахунково-дослідницької роботи	Основна: [3]. Додаткова: [9, 12 – 14]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
3	здатність до оцінки процесів поглиблення європейської інтеграції, розширення Європейського Союзу.	Тема 3 Створення економічного і валютного союзу	Кредитні можливості Європейської валютної системи та механізм кредитування через Європейський фонд валютного співробітництва. Структура та цілі Європейської системи центральних банків та Європейського центрального банку. Функціональні рамки проведення операцій ЄЦБ. Визначте функції та інструменти грошово-кредитної політики ЄЦБ. «Пакт стабільності й зростання" про оздоровлення державних фінансів країн єврозони та довгостроковий контроль за бюджетним дефіцитом.	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, презентація розрахунково-дослідницької роботи	Основна: [4]. Додаткова: [9, 10, 15 – 16]
4	Здатність до формування напрямів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів підприємництва в контексті європейської інтеграції	Тема 4. Спільні політики ЄС в різних секторах економіки	Значення торговельної політики ЄС для України. Засади європейської політики щодо конкуренції. Аграрна політика ЄС та розвиток сільськогосподарських зв'язків України з ЄС. Надайте характеристику сучасної економічної політики ЄС. Секторальні особливості спільних економічних політик ЄС. Співробітництво у науково-дослідній сфері між країнами ЄС. Спільні політики ЄС щодо охорони довкілля. Політика ЄС щодо регіонального розвитку. Податкова політика ЄС. Гармонізація непрямого оподаткування.	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, презентація аналітичної довідки	Основна: [1]. Додаткова: [10]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
5	визначати напрями гармонізації процедур стандартизації та сертифікації в Україні та ЄС;	Тема 5. Економіка країн-членів ЄС: рівень розвитку, спільні та специфічні проблеми	Основні промислові і сільськогосподарські райони країн-лідерів ЄС. Фактори економічного зростання Німеччини. Об'єднання Німеччини і специфіка процесу трансформації в нових федеральних землях. Особливості і проблеми соціально-економічного розвитку Франції на сучасному етапі. Галузі міжнародної спеціалізації Італії. Динаміка економічного розвитку Великобританії за післявоєнний період та її основні фактори.	12	Перевірка домашніх завдань, письмова контрольна робота за модулем	Основна: [2]. Додаткова: [9, 11]
Разом за змістовим модулем І				60		
Змістовий модуль 2. Загальні принципи й визначальні риси політико-правової системи ЄС						
6	Здатність до формування напрямів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів підприємництва в контексті європейської інтеграції	Тема 6 Порівняння економічних систем. Місце і роль ЄС у світовому господарстві	Розподіл чинників виробництва в країнах ЄС. Чинники економічного зростання основних економічних систем. Порівняйте структуру зайнятості та умов праці в основних економічних системах. Ефективність взаємодії економічних систем. Визначте стійкі розбіжності ЄС із США.	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, доповідь	Основна: [2]. Додаткова: [10, 15]
7	визначати напрями гармонізації процедур стандартизації та сертифікації в Україні та ЄС	Тема 7. Економічне співробітництво України з ЄС на сучасному етапі	Формування договірно-правових засад співробітництва України з ЄС. Проблема гармонізації законодавства і технічних стандартів України із правом і стандартами ЄС. Європейський вектор інтеграції України – подальші перспективи	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, презентація	Основна: [1, 3, 5]. Додаткова: [9, 15]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
			розвитку. Проблеми та перспективи створення зони вільної торгівлі між ЄС та Україною.		аналітичної довідки	
8	здатність до використання переваг міжрегіонального співробітництва України та ЄС;	Тема 8. Економічне співробітництво України з ЄС на сучасному етапі	Торговельна політика ЄС щодо України. Еволюція співробітництва Україна – ЄС: від концепції партнерства до стратегії сусідства та Угоди про асоціацію. Україна в економічних концепціях сусідства Європейського Союзу. Очікувані результати від курсу України на євроінтеграцію	12	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом, презентація розрахунково-дослідницької роботи	Основна: [3, 4]. Додаткова: [10, 15]
9	Здатність до формування напрямів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів підприємництва в контексті європейської інтеграції	Тема 9. . Конкурентоспроможність та конкурентна політика України в контексті європейської інтеграції	Загальні засади конкурентного регулювання в Україні. Регулювання конкуренції в ЄС. Державна допомога (надання прямих субсидій, пільг щодо сплати податків). Поняття та форми конкурентної політики ЄС. Система антиitrustівського регулювання в ЄС. Конкурентна політика ЄС щодо зловживання домінуючим становищем на ринку. Конкурентна політика та державна допомога. ЄС в системі міжнародного співробітництва у сфері проконкурентного регулювання. Механізм взаємодії торговельної та конкурентної політики ЄС.	16	Перевірка домашніх завдань, письмова контрольна робота за модулем	Основна: [1, 6]. Додаткова: [9, 15]
	Разом за змістовим модулем II				52	
	Разом за навчальною дисципліною				20	

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Сума балів
	ЗПЗ1	ЗПЗ2	ЗПЗ3	ЗПЗ4	ЗПЗ5	ЗПЗ6	ЗПЗ7	ЗПЗ8	ЗПЗ9	
Максимальна кількість балів	2	2	2	2	2	2	4	2	2	20

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Болонський процес: перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейський простір вищої освіти : монографія / за ред. В.М. Бебика – К. : МАУП, 2006. – 197 с.

2. Грицяк, І. А. Правова та інституційна основи Європейського Союзу : підручник / за заг. ред. М.Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого [та ін.] - Х. : Магістр, 2009. – 619 с.
3. Європейська та українська культура в нарисах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / за ред. І.З. Цехмістро, В.І. Штанько, В.С. Старовойт, В.М. Леонтєвої – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 319 с.
4. Метод. вказівки для викладача - тренера до модулів галузевої складової професійної програми підвищення кваліфікації з питань європейської інтеграції України (для держ. службовців V -VII категорії) [Текст], Ч. III / за заг. ред. А.В. Бураковської; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ун-т Лондон метрополітен (Великобританія), Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. [та ін.]. – К. : [Міленіум], 2009. – 412 с.
5. Мирошніченко, О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу та виходу на ринки Європейського Союзу [Текст]. – [Б. м.] : [ФОП Клименко Ю.Я.], 2014. – 179 с.
6. Наукові доробки молоді - вирішенню проблем європейської інтеграції [Текст] : зб. наук. ст.: в 2 т. Т. 1/ О.В. Васюренко (гол. ред.), О.М. Тридід, Л.О. Українська [та ін.] - Х. : Континент, 2008. – 357 с.
7. Регечі, Д. Європейські дослідницькі мережі [Текст] : [брошура] / Девід Регечі, Максиміліан Фьодінгер. – К. : Європейський Союз, 2011. – 117 с.
- Україна на шляху до Європи / упоряд. В. Шкляр, А. Юричко - К. : Етнос, 2006. – 494 с.
8. Фонтен, П. Європа у 12 уроках [Текст]. – К. : Європейський Союз, 2011. – 63 с. – (іл.). – 978-92-79-19754-3.
9. Як працює Європейський Союз. Довідник інституцій ЄС [Текст]. – К. : Європейський Союз, 2011.

Додаткова

10. A healthy approach. Technology for personalised, preventative healthcare [Текст] : ICT Research The policy perspective. – Luxembourg : European Commission, 2010. – [24 p.]
11. Active Citizenship. For a better European Society [Текст]. – [S. l.] : European Commission, 2012. – 68 p
12. Annual report 2014 on the European Union's development and external assistance policies and their implementation in 2013 [Текст] : staff working document: report from the Commission to the European Parliament and the Council. – Luxembourg : European Commission, 2014. – 221 p
13. Annual Report 2014 on the European Union's development and external assistance policies and their implementation in 2013 [Текст] : the report. – Luxembourg : European Commission, 2014. – 37 p
14. Annual Report. The European Ombudsman [Текст]. – Luxembourg : European Commission, 2009. – 93 p. – (il.; fotogr.). – The European Ombudsman. – 978-92-9212-181-5 ISSN 1680-3809. – Річний звіт. Європейський омбудсмен
15. Assuring safety in the food chain. A European research priority [Текст] : general information. – Luxembourg : European Commission, 2009. – 59 p.

Ресурси мережі Інтернет

16. Офіційний сайт Асоціації європейських прикордонних регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.aebr.eu/en/index.php
17. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wef.org
18. Офіційний сайт Всесвітньої ради з подорожей і туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wttc.org.
19. Офіційний сайт Європарламенту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.europarl.eu.int/.
20. Офіційний сайт євростатистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.eurostat.eu.int/
21. Офіційний сайт Центрального європейського банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ecb.int/